

Screening för Bukaortaaneurysm

Syfte

För att minska dödligheten i bukaortaaneurysm så har Region Norrbotten infört aortascreening för alla män över 65 år skrivna i Norrbotten.

Omfattning

Aortascreeningmottagningen på Sunderby Sjukhus, Kärlkirurgteamet, Allmänkirurgi samt länets Hälsocentraler.

Lagrum och styrande förutsättningar

Screening programmet har införts efter beslut från Regionfullmäktige 2013 och utgår från Socialstyrelsens rekommendationer - [Bukaortaaneurysm – screening med engångsundersökning med ultraljud](#) - [Socialstyrelsen](#)

Rutinbeskrivning

Kärlkirurgteamet vid Sunderby Sjukhus kallar länets alla 65åriga män till ultraljudsundersökning av bukaorta för att upptäcka bukaortaaneurysm. Undersökningarna sker på Sunderby Sjukhus, Gällivare Sjukhus och Kiruna Sjukhus.

De aneurysm som upptäcks vid screening kommer kärlkirurgteamet att följa upp i enligt nationella rekommendationer från socialstyrelsen. Små aneurysm, med en diameter mellan 30 och 54 mm, följs upp med regelbundna kontroller av bukaortadiametern i ett uppföljningsprogram via kärlkirurgteamet, allmän kirurgi, Sunderby Sjukhus. Kontrollintervallet är beroende av aneurysmets diameter.

Om ett aneurysm upptäcks inom screeningprogrammet skrivs remiss till hälsocentral för värdering av riskfaktorer med kontroll och eventuell åtgärd av blodfetter och blodtryck.

För patienter som är rökare är det viktigt att hälsocentralerna erbjuder patienterna rökavvänjning och motiverar till rökstopp, detta då man vet att rökstopp bromsar tillväxthastigheten av aortaaneurysm samt att rökning ökar risken för ruptur.

Målvärdet för blodtryck hos dessa patienter bör vara $\leq 130/80$ mmHg och total kolesterol på mindre än 5,0 och/eller LDL-kolesterol på mindre än 3,0.

GÄLLER FÖR VERKSAMHET

Aortascreening Sunderby sjukhus; Arjeplogs hälsocentral; Arvidsjaurs hälsocentral; Bergnäsets hälsocentral; Björknäs hälsocentral; Björkskatans hälsocentral; Gammelstads hälsocentral; Haparanda hälsocentral; Hertsöns hälsocentral; Hortlax hälsocentral; Hällans hälsocentral; Jokkmokks hälsocentral; Kalix hälsocentral; Kiruna hälsocentral; Laponia hälsocentral; Lärkans hälsocentral; Mjölkkuddens hälsocentral; Pajala hälsocentral; Piteå hälsocentral; Råneå hälsocentral; Sandens hälsocentral; Stadsvikens hälsocentral; Älvsbyns hälsocentral; Örnäs hälsocentral; Överkalix hälsocentral; Övertorneå hälsocentral

GODKÄNT DATUM

2024-11-08

DOKUMENT-ID, Version

VAR-5-11172, 4.0

ANSVARIG

Markus Palm

PROCESS

[Process]

PROCESSLEDARE

Markus Palm

Övriga fall som ej omfattas av Screeningprogrammet

Endast män i 65-års åldern kallas för screening då det finns vetenskaplig evidens för detta (Se länken ovan). Övriga som efterfrågar undersökning kan efter en individuell bedömning, om detta bedöms indicerat remitteras för ultraljud bukaorta till närmaste röntgenavdelning. Därvid bör ev operabilitet, ålder, demenssjukdom, spridd malignitet och låg förväntad överlevnad vägas in i bedömningen.

Hos första gradssläktingar till patienter med bukaortaaneurysm kan ultraljudsundersökning av bukaorta i 55-års åldern övervägas, då dessa har högre risk att utveckla bukaortaaneurysm.

Nyupptäckta bukaortaaneurysm som upptäcks utanför screeningprogrammet och som vid tillväxt kan bli föremål för kirurgi, kan remitteras till kärlkirurgteamet, Sunderby Sjukhus och följs då upp av oss och kontrolleras på samma sätt som de screeningupptäckta aneurysmen.

GÄLLER FÖR VERKSAMHET

Aortascreening Sunderby sjukhus; Arjeplogs hälsocentral; Arvidsjaurs hälsocentral; Bergnäsets hälsocentral; Björknäs hälsocentral; Björkskatans hälsocentral; Gammelstads hälsocentral; Haparanda hälsocentral; Hertsöns hälsocentral; Hortlax hälsocentral; Hällans hälsocentral; Jokkmokks hälsocentral; Kalix hälsocentral; Kiruna hälsocentral; Lapponia hälsocentral; Lärkans hälsocentral; Mjölkkuddens hälsocentral; Pajala hälsocentral; Piteå hälsocentral; Råneå hälsocentral; Sandens hälsocentral; Stadsvikens hälsocentral; Älvsbyns hälsocentral; Örnäs hälsocentral; Överkalix hälsocentral; Övertorneå hälsocentral

GODKÄNT DATUM

2024-11-08

DOKUMENT-ID, Version

VAR-5-11172, 4.0

ANSVARIG

Markus Palm

PROCESS

[Process]

PROCESSLEDARE

Markus Palm